

Łódź, 1 marca 2026

Do: The Venice Commission of the Council of Europe
Directorate General for Human Rights and Rule of Law (DG-I)
Council of Europe
67075 Strasbourg Cedex
France

PILNE: NA POSIEDZENIE SZACOWNEJ KOMISJI W DNIU 6 MARCA 2026 ROKU

Stowarzyszenie Ogólnopolskie Zrzeszenie Sędziów „Aequitas” zwraca się z uprzejmą prośbą do wszystkich członków Szacownej Komisji **o odroczenie rozpatrzenia sprawy** dotyczącej projektu ustawy regulującej status sędziów powołanych lub awansowanych w latach 2018–2025 oraz innych spraw z tym związanych, do kolejnego posiedzenia plenarnego oraz niezatwierdzanie i nieprzyjmowanie na posiedzeniu plenarnym w dniu 6 marca 2026 roku opinii wydanej w trybie pilnym w dniu 27 lutego 2026 roku.

Pragniemy podkreślić i wskazać, że opinia z dnia 27 lutego 2026 roku jest w zasadniczych kwestiach sprzeczna z opinią Szacownej Komisji z dnia 14 października 2024 roku oraz wydaje się traktować niektóre materie w sposób niepgłębiony.

Pilna opinia z dnia 27 lutego 2026 roku:

1. uznaje udział w ponownym konkursie za adekwatny środek dla sędziów z grupy czerwonej i żółtej; opinia w tym zakresie jest sprzeczna z pkt 37 opinii z dnia 14.10.2024 r. (“37. The Venice Commission and DGI stress that the right to participate in new judicial selection processes would not imply a control of an incurred human rights violation, but would only give a new right to acquire the same position as before, but within a new procedure. It does not suffice that the judge after the assessment procedure is allowed to participate in a new selection process. This could not be considered sufficient to ensure the right to a fair trial and is not the equivalent of a judicial remedy”),
2. nie odnosi się w ogóle do kwestii aktu nominacyjnego Prezydenta RP, który nadal pozostaje w mocy pomimo ewentualnej przegranej w ponownym konkursie (nadmieniamy, że KRS wnioskuję o powołanie sędziego, a Prezydent RP powołuje i to jego akt kreuje objęcie urzędu sędziego, nie zaś wniosek KRS), opinia nie dotyka kwestii takiej, że w istocie nie dochodzi do unieważnienia prezydenckiego aktu powołania,
3. uznaje za dopuszczalne usunięcie wybranej grupy sędziów w drodze ustawy, a więc w drodze aktu władzy ustawodawczej, bez żadnego środka prawnego w postaci odwołania; taka rekomendacja jest wprost sprzeczna z polską Konstytucją, która pozwala na usunięcie sędziego ze stanowiska jedynie w drodze orzeczenia sądu; taka rekomendacja, naszym zdaniem, narusza zasadę trójpodziału władzy,

4. w niejasny sposób stopniuje ryzyko naruszenia zasady podziału władzy, skoro uznaje, że delegacje sędziów w projektowanej ustawie mogą naruszać zasadę podziału władzy, a usunięcie części sędziów w drodze ustawy nie narusza tej zasady,
5. przeinacza lub deprecjonuje rolę indywidualnej oceny w odniesieniu do sędziów – wskazanie, że wszyscy sędziowie z grupy żółtej i czerwonej mieliby stanąć do ponownych konkursów nie spełnia wymogu zindywidualizowanej oceny oraz przenosi samą ocenę na dokonywaną w ramach ponownego konkursu, w którym udział miałyby wziąć inne osoby,
6. jest sprzeczna ze stanowiskiem Komisja Weneckiej z dnia 14.10.2024 roku, w którym Szacowna Komisja wskazała, że przy określaniu statusu sędziów należy również wziąć pod uwagę inne względy niż wadliwa procedura,
7. w naszej ocenie nie spełnia wymogu proporcjonalności i *de facto* wprowadza zasadę odpowiedzialności zbiorowej wobec sędziów z grupy żółtej i czerwonej,
8. obejmuje kwestie nie objęte w ogóle opiniowanym projektem ustawy (prawybory do KRS w Polsce, w związku z wygaśnięciem w maju 2026 roku kadencji obecnych członków KRS),
9. nie zawiera – zwłaszcza w kontekście wyżej przytoczonych zastrzeżeń – szczegółowego i pogłębionego uzasadnienia, dlaczego przyjęte w opinii rozwiązania są proporcjonalne, spełniają standardy europejskie i wypracowane w dotychczasowym orzecznictwie TSUE i ETPCz, w tym w niedawnym wyroku *Simoncini vs. San Marino*.

W naszej ocenie problematyka objęta opiniowanym projektem ustawy jest na tyle poważna, dotycząca samego jądra zasady podziału władzy i stabilności systemu prawa w Polsce, że wymaga pogłębionej analizy i opinii zwykłej, nie zaś wydanej w trybie pilnym. W szczególności, że opinia z 27.02.2026 roku podważa wnioski i twierdzenia opinii z 14.10.2024 roku, co z kolei może w odbiorze publicznym podważać autorytet Szacownej Komisji.

Dlatego też zwracamy się z uprzejmą prośbą, jak na wstępie pisma.